ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ΄ 31 ΜΑΡΤΙΟΥ 1928 ΑΡΙΘ. 13

ΕΓΓΡΑΦΟΝ ΤΟΥ ΜΑΚ. ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

Ἀριθ. $\frac{1128}{825}$ Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαρτίου 1928

Πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας.

Ἐνταῦθα

Τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον πρόκειται ν' ἀσχοληθῇ περὶ τὴν μίσθωσιν τῶν ἀνεγνωρισμένων χαρτοπαικτικῶν λεσχῶν αἵτινες ἀδείᾳ τοῦ Κράτους ὑφίστανται πέριξ τῶν Ἀθηνῶν. Ὑπολογίζεται δὲ ὅτι τὸ Κράτος θὰ εἰσπράξῃ ἐξ αὐτῶν περὶ τὰ εἴκοσιν ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἂν τὸ ἀσήμαντον διὰ τὸν Προϋπολογισμὸν τοῦ Κράτους ποσὸν τοῦτο ἦτο πολυπλάσιον καὶ ἂν προὔκειτο ἐκ τῶν εἰσπράξεων τῶν χαρτοπαιγνίων νὰ καλυφθῇ μέγα μέρος τῶν δαπανῶν αὐτοῦ, δὲν ἦτο δυνατὸν καὶ πάλιν νὰ δικαιολογηθῇ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Κράτος πορίζεται ἐξ ἀθεμίτου πηγῆς καὶ ἐπὶ καταστροφῇ τῶν πολιτῶν ὠφέλειάν τινα. Τὰ χαρτοπαικτικὰ κέντρα ἦσαν μὲν πάντοτε ὀλέθρια, ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ἀπέβησαν ὀλεθριώτερα, ἐπαυξήσαντα τὰ μαστίζοντα τὴν κοινωνίαν κακά. Δι' αὐτῶν ὑποθάλπεται ἡ πρὸς τὴν κλοπὴν καὶ τὴν κατάχρησιν τάσις, ἐν αὐτοῖς φθείρονται οἱ χαρακτῆρες καὶ ἐξ αἰτίας αὐτῶν διαδραματίζονται καθ' ἑκάστην σχεδὸν τραγικὰ γεγονότα αὐτοκτονιῶν καὶ ἀνεκδιηγήτων καταστροφῶν. Τὰ χαρτοπαικτικὰ κέντρα μολύνουσιν ὁλόκληρον τὴν ἑλληνικὴν κοινωνίαν, καὶ διαδίδουσιν εἰς αὐτὴν τὰ σπέρματα βαθμιαίας ἀποσυνθέσεως.

Εἶναι λοιπὸν ὀρθὸν τὸ Κράτος νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν ὕπαρξιν τοιούτων φθοροποιῶν ἑστιῶν πρὸς πορισμὸν κέρδους καὶ ὠφελείας; Εἶναι θεμιτὸν τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος χάριν ὀλίγων ἑκατομμυρίων νὰ σαλεύῃ ἐκ βάθρων τὸ ἐθνικὸν καὶ κοινωνικὸν ἡμῶν οἰκοδόμημα διὰ τῆς λειτουργίας τῶν χαρτοπαικτικῶν κέντρων; Βεβαιωθῆτε, κύριε Ὑπουργέ, ὅτι ἡ συνείδησις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἶναι ἐξεγηγερμένη καὶ ὅτι καταπίπτει ἐν αὐτῇ τὸ γόητρον καὶ τὸ κῦρος τοῦ Κράτους ἀνεχομένου καὶ ὑποθάλποντος τὸ μέγα κακὸν τῆς χαρτοπαιξίας.

Ὅθεν θερμῶς παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ἐκ μέρους τῆς Ἐκκλησίας ὅπως συντελέσητε ἵνα τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ὄχι μόνον μὴ δεχθῇ τὴν μίσθωσιν τῶν χαρτοπαικτικῶν λεσχῶν, ἀλλὰ καὶ διατάξῃ τὴν διάλυσιν αὐτῶν.

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

ROMA LOCUTA EST

Roma locuta est! Ἡ Ρώμη ὡμίλησεν. Ἡ ἀνωτάτη αὐθεντία τῆς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας, ὁ Πάπας Πῖος ὁ XI ἀπέλυσε τὴν περίφημον αὐτοῦ ἐγκύκλιον De vera religionis unitate fovenda ἢ ὡς αὕτη ἐκ τῶν δύο πρώτων τοῦ κειμένου λέξεων γνωρίζεται «Mortalium animos», ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ Παγχριστιανικοῦ Συνεδρίου τῆς Λωζάννης καὶ τῆς καθ' ὅλου ἑνωτικῆς κινήσεως ἡ ὁποία παρατηρεῖται ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μας μεταξὺ πάντων τῶν χριστιανῶν, πλὴν τῶν Παπικῶν, ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ παγκοσμίου πολέμου καὶ ἑξῆς.

Καὶ δίκαιον καὶ πρέπον ἦτο καὶ ὑπὸ πάντων ἀνεμένετο νὰ ἀκουσθῇ ἡ φωνὴ τοῦ Ρωμαίου Ποντίφηκος ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἀληθῶς κοσμοϊστορικοῦ γεγονότος, τῆς παγκοσμίου τῆς Λωζάννης Συνελεύσεως, διότι, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀναγνωρίσεως ἢ μὴ τῆς ὑπ' αὐτοῦ διεκδικουμένης αὐθεντίας, αὐτὸς ὤφειλεν ὡς ἐκπροσωπῶν ταύτην νὰ ὁμιλήσῃ, ἐφ' ὅσον βεβαίως τὸ γεγονὸς τοῦτο θὰ ἐθεωρεῖτο σπουδαῖον καὶ ἄξιον προσοχῆς. Καὶ πράγματι ἡ Συνέλευσις τῆς Λωζάννης ἐθεωρήθη, ὡς φαίνεται, ἄξιον λόγου γεγονὸς καὶ συνεπῶς ἡ Ρωμαϊκὴ αὐθεντία ὡμίλησε. Roma locuta est. Ἀλλὰ πῶς;

Ἕκαστος ἀνέμενεν ὅτι ὁ Ρωμαῖος Ποντίφηξ ἀπὸ τῆς ὑψηλῆς τοῦ Ἁγίου Πέτρου σκοπιᾶς θὰ κατώρθωνε νὰ ἀνιχνεύσῃ καλῶς καὶ ἀναγνωρίσῃ τὴν κατάστασιν, ἔπειτα δὲ νὰ ἐπιφέρῃ ἀναλόγους πρὸς τὴν περίστασιν κρίσεις καὶ λόγους κατὰ πάντα ἀξίους καὶ συνεπεῖς πρὸς τὴν ᾀδομένην καὶ πιστευομένην ῥωμαϊκὴν παράδοσιν. «Καὶ Σὺ δέ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου». (Λουκ. κβ'. 32).

Δυστυχῶς ἡ Ρώμη ὡμίλησε καὶ πάλιν ἀρνητικῶς καὶ δεδικαιολογημένως ἀπορία καὶ ἔκπληξις κατέλαβε

τὸν κόσμον ὁλόκληρον ἐκ τῶν ἀρνητικῶν λόγων τῆς παπικῆς ἐγκυκλίου. Ἡ παπικὴ αὐθεντία ἀπαιτεῖ ὑπακοὴν εἰς τοὺς λόγους της, ἀλλ' ἡ ὑπακοὴ μόνον ὅταν ἐκπηγάζῃ ἐκ τοῦ ἀναντιρρήτου τῶν λόγων δύναται νὰ εἶνε ἐξησφαλισμένη, ἄλλως ὑπόκειται εἰς κρίσεις καὶ ἐπικρίσεις αἵτινες εἶνε κατὰ τοσούτῳ μᾶλλον δυσάρεστοι, καθ' ὅσον εἰς ἀνωτέραν τινὰ ὅπως δήποτε αὐθεντίαν ἀναφέρονται. Εἶνε δὲ ἀπορίας ἄξιον πῶς ἡ Α. Α. ὁ Πάπας Πῖος ὁ XI, τὴν κακὴν τῶν προκατόχων του παράδοσιν ἀκολουθῶν, ὡμίλησε παρακαίρως, παρὰ προσδοκίαν, καὶ διὰ μίαν ἀκόμη φοράν, ἀντιθέτως πρὸς ὅ,τι ὁ χριστιανικὸς ἀνέμενε κόσμος.

Διότι, ἢ ἡ Συνέλευσις τῶν Ἀντιπροσώπων πασῶν τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν ἐν Λωζάννῃ ἀποτελεῖ ἱστορικὸν γεγογὸς ἄξιον τῆς παπικῆς προσοχῆς καὶ τότε οἱ παπικοὶ λόγοι πρέπει νὰ εἶνε ἄξιοι τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Πέτρου, ἢ δὲν ἀποτελεῖ τοιοῦτον, ὁπότε ἡ Ρώμη σιγᾷ, δὲν ὁμιλεῖ, ἀπαξιοῖ νὰ ὁμιλήσῃ.

Ἀνεξαρτήτως λοιπὸν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐγκυκλίου καὶ ἐν σχέσει μόνον πρὸς αὐτό, αὐτὴ πρῶτον ἡ πρᾶξις τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἑνωτικῆς προσπαθείας τῶν ἡμερῶν μας ἀποτελεῖ σφάλμα μέγα, εἴτε ὡς ἁπλῆ ἔκδοσις εἴτε ὡς περιεχόμενον, ἐν ἄλλαις λέξεσιν, εἴτε διότι κακῶς ἐξεδόθη καὶ διότι δὲν ἔπρεπε νὰ ἀσχοληθῇ ἡ Ρώμη μὲ ἀσήμαντον τῆς συγχρόνου ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας γεγονός, εἴτε διότι ἄλλο ἔπρεπε νὰ εἶνε τὸ περιεχόμενόν της.

Καὶ λυπούμεθα διότι ἡμεῖς οἱ ταπεινοὶ τολμῶμεν νὰ ὑποδείξωμεν εὐλαβῶς τὸ νέον τοῦτο τῆς παπικῆς αὐθεντίας ὀλίσθημα καὶ διότι εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἀποκρούσωμεν καὶ πάλιν τῆς Ρώμης τὰ δόγματα, ἐνῷ θὰ εἴμεθα οἱ πρῶτοι οἱ ὁποῖοι θὰ ἐπεκροτοῦμεν τοῦ τῆς Ρώμης Ἀρχιερέως τοὺς λόγους, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐν ἀπολύτῳ συμφωνίᾳ πρὸς τὴν πραγματικότητα εὑρίσκοντο.

Γνωρίζει ἡ Ρώμη τὸν πόθον, ὅστις ὑπεκκαίει ὄχι ἁπλῶς, ὡς λέγει, τὰς τῶν θνητῶν, ἀλλὰ τὰς τῶν ἀληθῶν Χριστιανῶν ψυχὰς πρὸς ἐπίτευξιν τῆς εἰρήνης, τῆς εὐσταθείας τῶν Ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν καὶ τῆς τοῦ σύμπαντος κόσμου ἑνώσεως. Καὶ παρακολουθεῖ τὴν γινομένην τεραστίαν ὄντως κίνησιν καὶ ἀφάνταστον ἠθικὴν προσπάθειαν συνενώσεως πασῶν τῶν ἠθικῶν χριστιανικῶν δυνάμεων πρὸς ἀπόκρουσιν τὸν ἀντιχρίστου Κακοῦ, τὸ ὁποῖον ὡς ἄλλο θηρίον τῆς Ἀποκαλύψεως ἀναιδῆ ὁσημέραι ἐγείρει τὴν κεφαλὴν κατὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν ἀληθῶς ἐσφραγισμένων διὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ χάριτος. Δὲν διαφεύγει τὴν προσοχὴν τοῦ Βατικανοῦ ὅτι ἀπό τινος νέα ἐνεκαινίσθη περίοδος ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅτι, παρὰ τοὺς τριβόλους καὶ τὰ ζιζάνια τὰ ὁποῖα διασπείρει εἰς τὸν δρόμον τοῦ ἀγαθοῦ ὁ πονηρός, πάντως διαφαίνεται σαφῶς ὁ θεῖος δάκτυλος ὁδηγῶν καὶ κατευθύνων πρὸς τὴν τῶν πάντων ἕνωσιν. Καὶ θὰ ἦτο ὑπερβολικῶς μύωψ ἡ Ρώμη, ἂν δὲν ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἀντιληφθῇ τὴν ὄντως θαυματουργικὴν μεταβολήν, ἡ ὁποία ἐπῆλθε μετὰ τὸν παγκόσμιον πόλεμον εἰς τὰς ἀνθρωπίνας ψυχάς, αἱ ὁποῖαι ἐπιζητοῦσιν ἀντὶ πάσης θυσίας τὴν ἀντικατάστασιν τῶν πεπαλαιομένων ἤδη καὶ περιφρονουμένων ὑλιστικῶν ἰδεῶν καὶ τάσεων δι' ἄλλων ἀνωτέρων ἠθικῶν ἀξιῶν, αἱ ὁποῖαι, ἂν δὲν εἶνε ἐκπεφρασμένως χριστιανικαί, ἐκ τοῦ Χριστιανισμοῦ πάντως ἔχουσι τὴν καταγωγήν των. Διότι, καὶ ἂν ἰσχυρισθῇ τις ὅτι ἴσως καὶ αὔριον θὰ εὑρεθῇ ἡ ἀνθρωπότης πρὸ νέου ἔτι φοβερωτέρου πολέμου, τίς δὲν ἀναγνωρίζει παρ' ὅλα ταῦτα ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς ἐξαιρετικῶς κρίσιμον καὶ μεταβατικὴν ἐποχήν, τῆς ὁποίας ἡ κατεύθυνσις ἀπὸ πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἀπόψεως ἔχει σκοπὸν ἀσυγκρίτως ἀνώτερον, παρὰ ἡ μέχρι τοῦδε; Καὶ τίς δὲν ἀντιλαμβάνεται ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ διὰ τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Χριστοῦ μοναδικὴν εὐκαιρίαν δράσεως καὶ ὅτι συνεπῶς θὰ ἦτο αὕτη ἀναξία τοῦ ὀνόματος αὐτῆς, ἂν ἄφινε νὰ παρέλθῃ ἀνεκμετάλλευτος ἡ παρουσιαζομένη μοναδικὴ αὕτη εὐκαιρία πρὸς ἐπικράτησιν καὶ στερέωσιν ἐν τῷ κόσμῳ τῶν ἀρχῶν τοῦ Εὐαγγελίου, ἀπέναντι τῶν ὁλοὲν φυγαδευομένων καὶ κατεξευτελιζομένων ἀρχῶν τοῦ σκότους καὶ τοῦ κόσμου τούτου;

Καὶ ἐὰν ἡ Ρώμη βλέπῃ τὴν κίνησιν ταύτην πῶς ἀκολουθεῖ καὶ πῶς ἐννοεῖ τὸ τοῦ Κυρίου πρόσταγμα, «Καὶ Σὺ δέ ποτε ἐπιστρέψας στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου»;

Καὶ ἀνοίγονται λοιπὸν ὀρθάνοικτοι αἱ πύλαι τῆς μάνδρας τοῦ Ἁγ. Πέτρου διὰ νὰ ἐξέλθῃ ὁ μέγας ποιμὴν καὶ ἀναζητήσῃ καὶ στηρίξῃ τὸ εἰς συναίσθησιν ἐρχόμενον ποίμνιον, καὶ ἔρχεται εἰς προϋπάντησιν αὐτοῦ διὰ τὴν ἐπελθοῦσαν συναίσθησιν τῆς ἀνάγκης τῆς ἑνότητος ἔστω (ἐὰν θέλῃ τὸ δεχόμεθα καὶ πρὸς στιγμήν) ὡς ὁ πατὴρ τοῦ ἀσώτου, ὁ πρὸς τὸν ἐπιστρέφοντα ἄσωτον ἐρχόμενος, ἢ κλείονται ἑρμητικῶς αἱ πύλαι τοῦ Βατικανοῦ καὶ ὀχυροῦται τὸ Castello di St. Angelo, ἐκ τοῦ βάθους δὲ τοῦ Ἀδριανείου τούτου μαυσωλείου, ἀκούεται ἡ μεμψίμοιρος φωνὴ τοῦ διαδόχου, ὄχι τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων, ἀλλὰ τῶν Καισάρων, μετὰ ῥωμαϊκῆς βεβαίως καὶ ὄχι χριστιανικῆς ἐπιμονῆς, λέγουσα «Non possumus»; Καὶ ποίαν λοιπὸν σημασίαν ἔχουσιν αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐγκυκλίου περὶ «Προτεσταντῶν» καὶ «Παγχριστιανῶν» καὶ «Μοδερνιστῶν» καὶ «ὀπαδῶν τοῦ Φωτίου» καὶ τῶν πλανῶν αὐτῶν ἀπέναντι τῆς κεντρικῆς ταύτης ἰδέας, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ διέπῃ θετικῶς, ἐνῷ μᾶλλον διέπει ἀρνητικῶς τὴν παπικὴν ταύτην ἐγκύκλιον;

Ἡ παπικὴ ἐγκύκλιος, ὡς ἄλλη Μάρθα μεριμνᾷ καὶ τυρβάζει περὶ πολλά, διότι σχεδὸν ὁλόκληρος ἡ σχολαστικὴ θεολογία ἐν οὐχὶ μάλιστα καὶ πολλῇ συστηματικῇ τάξει ἐκτίθεται ἐν αὐτῇ, ἵνα τελικῶς τὸ τοῦ ἄκρου ἀρχιερέως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ δι' αὐτῆς ἐξαρθῇ ἀξίωμα. Ἀλλὰ τί εἴδους χριστιανικὴ καὶ εὐαγγελικὴ ἀντίληψις εἶνε αὕτη, τὴν ὁποίαν, Ἁγιώτατε Πάτερ, ἀναπτύσσουσιν ἄνωθεν τῆς σεπτῆς Σας ὑπογραφῆς αἱ τοῦ συγκροτήματος τοῦ Βατικανοῦ παραδόσεις;

Τὸ πρὸ τῆς Ὑμετέρας Ἁγιότητος πρόβλημα εἶναι ἡ θεολογία τῆς παπικῆς αὐθεντίας, ἢ ἡ εἰς τὴν μίαν ποίμνην (ἔστω πρὸς στιγμὴν καὶ τὴν ρωμαϊκὴν) ὑποδοχὴ καὶ ἀποδοχὴ τῶν (τέως) πλανωμένων; Καί, διὰ νὰ ἀφήσω τὰς λοιπὰς τάσεις καὶ ἑνωτικὰς ὀργανώσεις τῆς ἐποχῆς μας, καὶ μόνη ἡ εἰκὼν τῆς Συνελεύ-

σεως τῆς Λωζάννης δὲν ἦτο ἀξία νὰ προσελκύσῃ σύντονον καὶ θετικὴν τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας τὴν προσοχήν, καθ' ἣν στιγμὴν συνέβαινον ἐκεῖ ὄντως θαυμαστὰ καὶ παράδοξα, καθ' ἣν στιγμὴν δηλονότι, πάντες σχεδὸν ὡμολόγουν τὴν σημασίαν τῆς παραδόσεως καὶ ἀνεζήτουν τῆς ἐκκλησιαστικῆς αὐθεντίας τὸ κῦρος καὶ οἱ πάντες ὑπὲρ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἑνότητος ἠγωνίζοντο καὶ ἐκόπτοντο, ἀδιάφορον πῶς ἐν ἀρχῇ ἔστω, ἕκαστος ταύτην ἀντελαμβάνετο; Καὶ θὰ ἔπρεπε, ὁ κατὰ τὴν ἰδίαν ἀπαίτησιν φύσει καὶ θέσει πατὴρ πάσης χριστιανικῆς ψυχῆς νὰ ἀδιαφορήσῃ πρὸ τοιούτων ἀληθῶς καταπληκτικῶν ὁμολογιῶν καὶ διαθέσεων ἐκείνων ἀκριβῶς, οἵτινες κατὰ τὴν ἀντίληψίν του (τὸ δεχόμεθα πρὸς στιγμὴν) διήρεσαν τοῦ Χριστοῦ τὸν χιτῶνα, ἢ θὰ ἔπρεπεν οὗτος τοὐναντίον, πλήρης ἀγάπης καὶ στοργῆς, νὰ ἐνισχύσῃ τὴν τάσιν καὶ νὰ ἐνδυναμώσῃ τοὺς λιποψυχοῦντας καὶ νὰ δείξῃ τὸν δρόμον καὶ νὰ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ποτὲ ὅμως νὰ κλείσῃ ταύτην ἑρμητικῶς;

Δὲν ἐπιθυμῶ οὐδὲ δύναμαι ἐν οὕτω μικρῷ χώρῳ νὰ ἐπαναλάβω τὰς κοινῶς πλέον γνωστὰς ἀντιρρήσεις τῆς ὑγιῶς σκεπτομένης χριστιανικῆς ὀρθοδόξου θεολογίας ἐπὶ τῶν θιγομένων θεολογικῶν ζητημάτων, διότι πλὴν τῆς τῶν γνωστῶν ἐπαναλήψεως θὰ ἐχρειαζόμην καὶ σύγγραμμα ὁλόκληρον διὰ τὴν ἀντιπαράταξιν τούτων. Ἀλλ' ἐρωτῶ, ἀδιαφορῶν πρὸς στιγμὴν διὰ τὰς θεολογικὰς ταύτας λεπτομερείας, καὶ ἐρωτῶ τοῦτο συμμεριζόμενος πρὸς στιγμὴν τὰς καθαρῶς παπικὰς ἀντιλήψεις. Εἶνε λοιπὸν ὁ μέχρι τοῦδε ἐκ μέρους τῶν εἰρωνικῶς ὀνομαζομένων «Παγχριστιανῶν», διανυθεὶς πρὸς τὴν ποτὲ περιφρονηθεῖσαν ἀλήθειαν δρόμος τόσον ἄξιος περιφρονήσεως, ὥστε νὰ ἀκουσθῇ ἡ τρομακτικὴ ἐκ τῆς Ρώμης φωνή, ἡ οὐδὲν ἄλλο ἀποτέλεσμα φυσικῶς ἔχουσα ἢ τὴν εἰς τὸ ἀρχικὸν σημεῖον τῆς πλάνης φυγὴν καὶ ἐπιστροφὴν τῶν ἐκ τῆς πλάνης ἐκκινησάντων; Μήπως εἶνε τοῦτο ἐγκληματικόν; Καὶ μήπως θὰ ἐχαρακτηρίζετο χριστιανικωτέρα ἡ εἰς τὸ κρίσιμον ἀληθῶς τοῦτο σημεῖον κατάλληλος τῶν ἀδελφῶν στήριξις πρὸς πλήρη ἱκάνωσιν διὰ τὴν πρὸς τὴν ὁλοκληρωτικὴν ἀλήθειαν ἐπιστροφήν; Τῇ ἀληθείᾳ ἐκπλήττομαι, ὄχι διὰ τὰ περιεχόμενα τῆς ἐγκυκλίου, διότι ταῦτα ἀποτελοῦσι κοινοὺς τόπους, ἀλλὰ διὰ τὴν διάθεσιν καὶ διὰ τὸ ἀρνητικὸν ἀποτέλεσμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἔχῃ ψυχολογικῶς αὕτη ἐπὶ τῶν τὴν ὁδὸν τῆς ἐπιστροφῆς ἁψαμένων (τέως) ἀσώτων!

Ἀσφαλῶς ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, ἄλλοι θὰ ἔπρεπε νὰ ἦσαν οἱ λόγοι τοῦ διαδόχου τοῦ Πέτρου καὶ τοῦ Βικαρίου τοῦ Χριστοῦ. Ὁ νοῶν νοείτω! Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου ἐξακολουθεῖ δυστυχῶς νὰ θριαμβεύῃ, ἐκεῖ ὅπου ἔπρεπε νὰ κρατῇ, σύμφωνα μὲ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπαίτησιν αὐθεντίας, τὸ πνεῦμα τοῦ «ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου».

Ἀλλ' ἂς ἴδωμεν τελευτῶντες, ἀπέναντι τῆς τοιαύτης τῆς Ρώμης διαγωγῆς, ποία ἡ τῆς Κωνσταντινουπόλεως διάθεσις. Γνωρίζομεν ὅτι ἡ Ρώμη παρὰ τὰς προσπαθείας της καὶ τὴν πρὸς τὸν Οὐνιτισμὸν ἔντασιν, κατὰ βάθος μισεῖ καὶ περιφρονεῖ τὴν ἀληθῶς καθολικὴν ἐκκλησίαν, ἥτις ὄντως ὀρθόδοξος εἶνε καὶ ὀνομάζεται.

Αὐτὴ λοιπὸν ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, πλήρης, ὡς πάντοτε, ταπεινοφροσύνης καὶ ἀληθοῦς χριστιανικοῦ πνεύματος, καὶ διαπνεομένη κατὰ τὴν παράδοσιν αὐτῆς τοῦ καλῶς ἐννοουμένου πνεύματος τῆς ἐλευθερίας, δὲν ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον καὶ δὲν ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ ὦτα, ἀλλ' ἐστράφη πλήρης ἀγάπης καὶ συμπαθείας πρὸς τοὺς ἐρχομένους καὶ χωρίς ποτε κατὰ ἰῶτα ἓν ἢ μίαν κεραίαν ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων καὶ τῆς ἱερᾶς παραδόσεως θεσπισθέντων νὰ παρεκκλίνῃ, ἀλλ' ὅλως τοὐναντίον τὴν τῆς ἀπολύτου ἀληθείας τονίζουσα θέσιν, ἀπηύθυνε, πλήρης χριστιανικῆς ἀγάπης (ἔστω καὶ μὴ συμφωνοῦσα πρὸς τὰς τῶν ἄλλων ἀντιλήψεις), εἰλικρινεῖς λόγους φιλίας καὶ συμπαθείας καὶ συνεργασίας πρὸς αὐτοὺς καὶ τοῦτο, οὐχὶ ἐπιχειροῦσα ἐξ ἀλαζονικοῦ πνεύματος νὰ προσελκύσῃ τούτους εἰς ἑαυτήν, τὴν ἰδίαν αὐθεντίαν προβάλουσα, ἀλλ' ἁπλῶς τὴν ἀλήθειαν ἐπιδεικνύουσα καὶ τονίζουσα, καὶ ἀφίνουσα οὐχὶ διὰ τῆς βίας, ἀλλὰ διὰ τῆς τοῦ Χριστοῦ χάριτος καὶ ἐνεργείας νὰ θεραπευθῇ τὸ ἀσθενὲς καὶ νὰ πληρωθῇ τὸ ἐλλεῖπον. Καὶ δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν ὅτι ἡ χαρά, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται πραγματικῶς ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία βλέπουσα, μετὰ τὴν οὐχὶ εἰσέτι τελείαν πάροδον τῶν παθῶν της, τὴν παρὰ τοῖς λοιποῖς χριστιανοῖς ἐν τῷ πεδίῳ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς ἐπιτευχθεῖσαν πρόοδον, δὲν εἶνε δυνατὸν ἢ νὰ εὕρῃ ἀπήχησιν εἰς τὰς χριστιανικὰς συνειδήσεις αὐτῶν. Τίς οἶδε δὲ μὴ λίαν προσεχῶς, ὡς ἐν μιᾷ νέᾳ Πεντηκοστῇ ἡμῶν χαιρόντων καὶ ἐνισχυόντων, οὐχὶ δὲ ποτέ, μὴ γένοιτο, λυπουμένων καὶ δυσφορούντων καὶ ἀποδυσπετούντων, ἐπιτευχθῇ ἡ τῶν πάντων ἑνότης πρὸς δόξαν Χριστοῦ, καθόσον οὐχὶ εἰς τὴν ἰδίαν ἡμῶν, ἀλλ' εἰς τὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ οἰκοδομὴν καὶ δόξαν καὶ ὁλοκλήρωσιν ἀποβλέπομεν.

ΑΜΙΛΚΑΣ Σ. ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ
Καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Α'.

Ἀπὸ μακροῦ ἐσκέφθημεν ὅτι δὲν θὰ ἦτο ἴσως ἄσκοπον νὰ ἐπιχειρήσωμεν νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐκκλησίας» εἰκόνα τινὰ τῆς κοινωνικῆς κινήσεως τῆς πρωτευούσης καὶ τῆς γείτονος ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσπάθειαν τῆς περιστολῆς τῆς ἀθλιότητος καὶ τῆς προλήψεως τῶν διαφόρων κοινωνικῶν κινδύνων. Ἡ εὐκαιρία τὴν ὁποίαν εἴχομεν ἐσχάτως νὰ ἔλθωμεν εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὰς σπουδαιοτέρας ἰδιωτικὰς ὀργανώσεις, αἵτινες ἔχουσι τὴν πρωτοβουλίαν τῆς κινήσεως ταύτης, μᾶς ἔπεισε περὶ τῆς ἀνάγκης τοῦ συστηματικοῦ διαφωτισμοῦ τῆς κοινῆς γνώμης περὶ τῶν ἔργων τούτων, τὰ ὁποῖα πολλάκις καλύπτει ἡ ἄγνοια καὶ εὐκόλως δύναται νὰ διαβάλῃ

ὁ φθόνος καὶ τὸ συμφέρον. Θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς ἐὰν θὰ δυνηθῶμεν νὰ δώσωμεν ἀρχήν τινα συστηματικωτέρας μελέτης τῶν τρόπων, δι' ὧν ἡ ἰδιωτικὴ πρωτοβουλία προσπαθεῖ ν' ἀνταποκριθῇ εἰς ἐπειγούσας κοινωνικὰς ἀνάγκας προλαμβάνουσα ἢ θεραπεύουσα σπουδαιοτάτας κοινωνικὰς πληγάς, ἐλπίζομεν δ' ὅτι καὶ πρὸς τὴν νοοτροπίαν τοῦ ἀναγνωστικοῦ τῆς «Ἐκκλησίας» κοινοῦ ἀνταποκρινόμεθα, διότι πιστεύομεν ὅτι ἄνθρωποι ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὴν θρησκείαν καὶ διὰ τὰ ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας δὲν λησμονοῦσιν ὅτι ἡ κοινωνικὴ πρόνοια ἀπετέλεσεν ἀνέκαθεν σπουδαιότατον ἔργον τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὴν ἔμπνευσιν δὲ τὴν ἀπὸ τοῦ κηρύγματος τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλεται καὶ ἡ ἐν γένει ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολὴ πλείστων κοινωνικῶν συνθηκῶν καὶ ὁ καταπληκτικῶς ὁσημέραι αὐξανόμενος ἐν πάσαις ταῖς χριστιανικαῖς χώραις ἀριθμὸς τῶν ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας κοινωνικῶν ἔργων καὶ φιλανθρωπικῶν καθιδρυμάτων.

Ἡ χώρα μας, εὐτυχῶς, δὲν ὑστέρησέ ποτε εἰς εὐγενεῖς καὶ γενναίας ψυχὰς πολλάκις βίον ὅλον ἀφιερώσασας εἰς τοῦ πλησίον τὴν ἐξυπηρέτησιν καὶ διὰ τῶν ἰδίων στερήσεων δυνηθείσας νὰ πληρώσωσι σπουδαιοτάτας ἀνάγκας κοινωνικάς. Οὐδὲ δύνανται εὐκόλως νὰ λησμονηθῶσι τὰ ὀνόματα ἐκείνων, ὅσοι κολοσσιαίας περιουσίας οἱ μὲν καὶ κόπους ἀνυπερβλήτους οἱ δὲ κατέβαλον διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν κοσμούντων πλείστας τῆς τε ἐλευθέρας καὶ τῆς δούλης Ἑλλάδος πόλεις εὐαγῶν ἱδρυμάτων. Καὶ εἶνε εὐτύχημα ὅτι εἰς τὰς ἡμέρας μας ἐξακολουθεῖ ἀδιάκοπος ἡ σειρὰ τῶν κοινωνικῶν εὐεργετῶν, οἵτινες, εἴτε μόνοι ὡς ἄτομα, εἴτε μετ' ἄλλων παραγόντων εἰς ὀργανώσεις ἑνούμενοι, καὶ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ τὸ Κράτος βοηθοῦσιν εἰς τῆς κοινωνικῆς προνοίας τὰ ἔργα. Ἀλλ' ἕκαστον τῶν ἔργων τούτων εἶναι γνωστὸν εἰς περιωρισμένον πάντοτε κύκλον, τὸν κύκλον τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες εἰργάσθησαν δι' αὐτό, ἢ ἐκείνων οἵτινες ὠφελήθησαν ἢ ὠφελοῦνται ἀπ' αὐτοῦ, ἢ καὶ ἐκείνων, τέλος, ὅσοι τυχαίως ἔμαθόν τι περὶ αὐτοῦ. Κοινὸν παράπονον τῶν ἐργατῶν αὐτῶν εἶναι ἡ ἀδιαφορία τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία ἀφίνει πολλὰ ἐξ αὐτῶν νὰ φυτοζωοῦν καὶ νὰ μαραίνωνται καὶ ἄλλα νὰ κλονίζωνται ὑπὸ τὰ πλήγματα τῶν ἐχόντων συμφέρον. Πιστεύομεν ὅμως ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ἀδιαφορίας κοινωνικῆς, διότι δὲν δύναται ἡ κοινωνία ν' ἀδιαφορήσῃ δι' ὅ,τι συντελεῖ εἰς τὴν διατήρησιν καὶ τὴν προαγωγὴν αὐτῆς· πρόκειται ἁπλούστατα περὶ ἀγνοίας τῶν πραγμάτων, ἡ ὁποία ὀφείλεται εἰς τὴν ἔλλειψιν τῆς ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς κοινῆς γνώμης συστηματικῆς μελέτης καὶ παρακολουθήσεως αὐτῶν. Ἡ γνωστοποίησις τῆς ἐργασίας ἑνὸς ἱδρύματος μορφωτικοῦ ἢ φιλανθρωπικοῦ θεωρεῖται συνήθως ὡς διαφήμισις τῶν προσώπων καὶ ὡς τοιαύτη βεβαίως δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ ὑπὸ τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων ἐργατῶν αὐτῶν. Δυστυχῶς δέ, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ταύτης, ἄνθρωποι ἐκ τῶν τὰ πρῶτα φερόντων ἐν τοῖς γράμμασι καὶ ταῖς κοινωνικαῖς σχέσεσιν, ἀκόμη καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς ὀργανώσεις κοινωφελεῖς, ἀγνοοῦσιν ἄλλων συγγενῶν ὀργανώσεων τοὺς σκοποὺς καὶ τὴν ἐργασίαν καὶ γίνονται παραίτιοι ἀπογοητεύσεων καὶ πικριῶν, οὐχὶ δὲ σπανίως καί, ἕνεκα μεμονωμένων κινήσεων σπασμωδικῶν, ἀστοχοῦσιν εἰς τὰς εὐγενεῖς προσπαθείας των καὶ δαπανῶσιν ἀδίκως καὶ χρῆμα καὶ χρόνον καὶ κεφάλαια ἠθικά, ἅτινα πάντα ἠδύναντο διὰ τοῦ καταλλήλου συντονισμοῦ τῆς ἐργασίας ν' ἀποφέρωσιν ἀποτέλεσμα θετικώτερον καὶ πραγματικόν.

Οἱ ἀποβλέποντες εἰς τὴν ἠθικὴν ἐξυγίανσιν τῆς Κοινωνίας καὶ δὴ εἰς τὴν ἀγωγὴν τῆς νεωτέρας γενεᾶς Ὀργανισμοί, αἱ πληροῦσαι ὑλικὰς ἀνάγκας τοῦ πλησίον καὶ μεριμνῶσαι διὰ τὴν πρόληψιν καὶ τὴν περιστολήν των ἐκ τῆς πτωχείας καὶ τῆς ἀργίας κοινωνικῶν πληγῶν Ὀργανώσεις, τὰ προστατεύοντα τοὺς ἀδυνάτους καὶ βοηθοῦντα τὰς εὐγενεῖς πρὸς ἀνόρθωσιν προσπαθείας Ἱδρύματα, αἱ παντὸς εἴδους καὶ πάσης μορφῆς κοινωνικῆς προνοίας σύγχρονοι προσπάθειαι, θ' ἀποτελέσωσι τὸ ἀντικείμενον τῆς παρούσης μελέτης, εἴτε εἰς κρατικὴν εἴτε εἰς ἐκκλησιατικὴν εἴτε εἰς ἰδιωτικὴν ὀφείλονται πρωτοβουλίαν. Θὰ ἐκτεθῶσιν ἐν πλάτει τὰ προγράμματα καὶ ἡ δρᾶσις αὐτῶν διὰ νὰ δώσωσιν ἀφορμὴν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους νὰ δείξωσι τὸ ἐνδιαφέρον αὐτῶν δι' οἵων δήποτε θέλουσιν ἐπινοήσει μέσων καὶ διὰ νὰ δείξωσιν εἰς τοὺς ἀδιαφόρους πόσον ἐγκληματικὴ εἶναι ἡ ἀδιαφορία των, καθ' ἣν στιγμὴν τόσαι καταβάλλονται προσπάθειαι καὶ τόσους τόσαι θερμαίνουσιν ἐλπίδες.

Ε. Γ. Μ.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Τὰ «κυβερνῶντα» ἰδανικά.

Κατὰ τὸν πανηγυρικὸν ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ ἑορτασμὸν τῆς Ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας τῇ 25ῃ Μαρτίου ὁ ὑμνητὴς τῆς ἑορτῆς ποιητὴς κ. Κωστῆς Παλαμᾶς ἐν τῷ λόγῳ του εἶπε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὰ ἀκόλουθα περὶ τοῦ ἰδανικοῦ τῆς Πατρίδος: «....Πολὺ καλὰ γνωρίζω πῶς ἀλλάζουν καὶ πῶς ἄλλαξαν οἱ καιροί. Ἀπὸ καιρὸ ἐνεδρεύουν καὶ καραδοκοῦν ἑλκυστικὰ θρασύστομα δαιμόνια. Κερνοῦν τὸ μεθυστικὸ κρασὶ νεοπρόσφερτων ἰδεῶν. Πρὸς ἁγιασμένες ἢ δοκιμασμένες ἐφέ-

στιες εἰκόνες χέρια ἁπλώνονται ἀπότομα, χωρὶς εὐλάβεια γιὰ τὴν ἀναστήλωση ἀδοκιμάστων εἰδώλων. Οἱ θεῖες πατρίδες προσβάλλονται· ἱερὲς λατρεῖες γίνονται σκοποὶ στὰ χτυπήματα θρησκευμάτων ὑπόπτων. Ὁ κοσμοπολιτισμὸς στὴ βαθειὰ ἐταστική, στὴ διεισδυτικὴ θεωρία του συνεχιστής, ἁρμονιστής, ποὺ τὴν ἁπλώνει καὶ τὴ βαθύνει, χωρὶς νὰ τὴν καταστρέφῃ τὴν ἰδέα τῶν πατρίδων, παρουσιάζεται ἀποκλειστικὰ ὡς ἀπαρνητὴς καὶ ὡς ἀντίμαχος τῆς πατριδολατρείας. Τὰ περασμένα χωρὶς ἐξαίρεσι κηρύττονται ὡς ἐξαφανισμένα ἀπὸ προσώπου γῆς. Καὶ λησμονεῖται πὼς ὑπάρχουν περασμένα ἰδανικὰ καὶ πράγματα ποὺ πάντα καὶ μακρυὰ ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ ἥλιου καὶ στὰ ὑποχθόνια καὶ ως νεκρὰ θεωρούμενα ἐξακολουθοῦν νὰ εἶνε κυβερνῆται τῶν ζωντανῶν... Καὶ ὑπάρχουν πατρίδες μὲ τέτοιο τρόπο ριζωμένες στὰ ἔγκατα τῆς ἱστορίας ποὺ δὲν εἶνε σ' αὐτὲς δυνατὸ νὰ παραμελήσουν ὁπωσδήποτε τοὺς θησαυροὺς τῶν περασμένων των χωρὶς νὰ χάσουν τὴν πλέον ἀδιαφιλονίκητη μερίδα τῆς δόξας των. Ποιὸς μπορεῖ νὰ στοχασθῇ τὴν Ἑλλάδα χωρὶς καὶ αὐτόματα νὰ τὴν κατατάξῃ στὴ φυλὴ τῶν πατρίδων αὐτῶν ; . . .» Τὰ ἰδανικὰ «κυβερνοῦν». Καὶ ὅσῳ εὐγενέστερα εἶνε, τόσον ὡραιότερα καθοδηγοῦν καὶ τόσῳ ὑψηλοτέρους ἀπεργάζονται τοὺς τροφίμους των. Λαὸς χωρὶς ἰδανικὰ εἶνε ἀγέλη ἁπλῶς βοσκομένη. Λαὸς μὲ ὡραῖα ἰδανικά, μὲ ἰδανικὰ ὑψηλὰ καὶ εὐγενῆ, ἔχει μεγάλην ἀποστολήν. Ποῖος λαὸς ἔσχε ποτὲ ἰδανικὰ ὡραιότερα, ὑψηλότερα καὶ εὐγενέστερα ἀπὸ τὰ ἰδανικὰ τοῦ λαοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ ; Τὰ προσβάλλουν οἱ ὀπαδοὶ τῶν «ἀδοκιμάστων εἰδώλων ;» Δὲν πίπτουν τοιαῦτα ἰδανικά. Ἐάν ποτε ὁ ἑλληνικὸς λαὸς τὰ ἀφήσῃ νὰ πέσουν, θὰ σβεσθῇ ἀπὸ τὰς δέλτους τῆς ἱστορίας. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν θὰ γείνῃ, διότι αὐτὰ τὰ ἰδανικὰ «κυβερνοῦν».

Σχολεῖον καὶ θρησκεία.

Εἰς πεῖσμα τῶν ἡμετέρων ὑπερμάχων τοῦ ἐξοστρακισμοῦ τῶν θρησκευτικῶν ἀπὸ τὰ σχολεῖα ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Γερμανίας, φρονῶν ὅτι ἡ θρησκευτικὴ ἀγωγὴ εἶνε ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τῶν γερμανοπαίδων ἐναντίον τοῦ συναδέλφου του ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τὰ ἀντίθετα δοξάζοντος, εἰσήγαγε τὰ ἱερὰ μαθήματα ὡς ὑποχρεωτικὰ εἰς τὰ σχολεῖα τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως διὰ νομοσχεδίου, τὸ ὁποῖον ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τοῦ Ράϊχσταγ. Δὲν ἐνθυμούμεθα πόστον εἶνε τὸ παράδειγμα τοῦτο, τὸ ὁποῖον ἀναιρεῖ τὰ περὶ τῆς διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν φρονήματά τινων ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν λογιζομένων ὡς «κορυφαίων» παιδαγωγικῶν. Ἓν εἶνε βέβαιον : ὅτι ἢ εἶνε πολὺ καθυστερημένοι ὡς πρὸς τὴν σημερινὴν παιδαγωγικήν, ἢ δὲν γνωρίζουν νὰ ἐπικοινωνοῦν πρὸς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδὸς καὶ τοῦ λαοῦ. Κατ' ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις εἶνε ἀνάξιοι παιδαγωγικοί.

Θὰ τηρηθῇ ;

Ἔχομεν τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐξάρωμεν τὸ τῆς ἐφετεινῆς πρυτανείας τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου μέτρον, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐν ἐπισήμοις πανεπιστημιακαῖς δεξιώσεσι σχετιζομέναις εἴτε ἀμέσως πρὸς τοὺς φοιτητάς, εἴτε πρὸς πανηγυρισμοὺς ἐπετείων θρησκευτικῶν καὶ ἐθνικῶν ἑορτῶν, ὠργανωμένη ὁμὰς φοιτητῶν ψάλλει κατάλληλα διὰ τὰς περιστάσεις θρησκευτικὰ ᾄσματα. Τὸ αὐτὸ ἔγεινε καὶ κατὰ τὸν προχθεσινὸν ἐπίσημον ἑορτασμὸν τῆς ἐθνικῆς ἑορτῆς. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ φοιτητικὴ νεολαία παιδαγωγεῖται νὰ μὴ λησμονῇ τὴν θρησκείαν ἐν τῷ ναῷ τῆς ἐπιστήμης καὶ νὰ διδάσκηται ὅτι μόνον ὁ θρησκεύων ἐπιστήμων εὑρίσκεται πλησιέστερον τῆς ἀληθείας καὶ βαθύτερον αἰσθάνεται τὴν σημασίαν της. Εὐχόμεθα τὸ ἅπαξ κάλλιστα εἰσαχθὲν ἔθος νὰ διατηρηθῇ καὶ ἐφ' ἑξῆς διὰ παντὸς καὶ νὰ ἀποτελέσῃ εὐλαβῆ παράδοσιν ἀνὰ τὰς ἀλληλοδιαδόχους φοιτητικὰς γενεάς.

Ἰδιωτικαὶ σχολαί.

Ἔχομεν τὴν γνώμην ὅτι τὸ κατ' αὐτὰς μέλλον νὰ κατατεθῇ εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν νομοσχέδιον περὶ τῶν ἐν τῷ κράτει ἰδιωτικῶν σχολῶν δὲν ἔστρεψε τὴν προσήκουσαν προσοχὴν εἰς τὰς ἐξ αὐτῶν ἀλλοθρήσκους, τὰς ἱδρυμένας ὑπὸ ἀλλοδαπῶν καὶ λειτουργούσας κατὰ τρόπον παραβλάπτοντα τήν τε θρησκευτικὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν τῶν εἰς αὐτὰς φοιτώντων ἑλληνοπαίδων. Καὶ ἄλλοτε δοθείσης ἀφορμῆς ἐσημειώσαμεν ἐνταῦθα τὸν προπαγανδικὸν χαρακτῆρα τινῶν ἐξ αὐτῶν, ἐζητήσαμεν δὲ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν χρησιμοποιουμένων ἐν αὐταῖς διδακτικῶν βιβλίων, ὧν τὸ περιεχόμενον εἶνε τοιοῦτο, ὥστε τὸ κράτος θὰ ἔπρεπε νὰ προβῇ ἀμέσως εἰς τὸ κλείσιμον τῶν σχολείων τούτων. Ὁ καταρτισμὸς τοῦ ἐν λόγῳ νομοσχεδίου θὰ ἦτο ἡ καταλληλοτέρα τῶν εὐκαιριῶν, ὅπως ἅπαξ καὶ διὰ παντὸς κανονισθῶσι λεπτομερῶς καὶ πλήρως τὰ κατὰ τὰς ἐν τῷ κράτει ὑπὸ ἀλλοδαπῶν ἱδρυμένας καὶ ἱδρυομένας σχολάς. Καὶ ὅμως οὐ μόνον οὐδὲ μία πρόνοια φαίνεται λαμβανομένη διὰ τὸ μέλλον, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπάρχοντα, ἐξαιρούμενα διατάξεών τινων σπουδαίων, ἀφίνονται νὰ λειτουργῶσιν ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν (ἄρθρ. 2 καὶ 6). Ἐν γένει οὐδεὶς λόγος γίνεται ἐν τῷ νομοσχεδίῳ περὶ ἰδιωτικῶν σχολῶν διεξαγουσῶν ἀντορθόδοξον καὶ ἀντεθνικὴν προπαγάνδαν καὶ περὶ ποινικῶν δι' αὐτὰς ρητρῶν.

Ἀπρέπειαι.

Τὸ νὰ καταλαμβάνωνται ὑπὸ σπασμωδικοῦ κνισμοῦ

τὰ κάτω ἄκρα τῶν ἀνθρώπων κατὰ τὸ διάστημα τῶν ἀπόκρεω καὶ νὰ μεταβάλλεται ὁλόκληρος σχεδὸν ἡ πόλις ὑπὸ μανίας χορευτικῆς, εἶνε καὶ εὐνόητον καὶ εὐεξήγητον, καὶ ἄσκοπος θὰ ἀπέβαινε πᾶς σχετλιασμὸς ἐπὶ παλαιωτάτῳ ἐθίμῳ, ὁσονδήποτε κἂν τὸ ἀφελέστατον καὶ φυσικώτατον χορευτικὸν ἐπὶ ἐκδηλώσει νομίμου χαρᾶς σκίρτημα μεταβάλλεται πλειστάκις καὶ ὑπὸ τῶν πλείστων εἰς κωμάζουσαν ἀταξίαν, ἧς αἱ ἐκτροπαὶ ἀποτελοῦσι προσβολὴν κατὰ τῆς ἠθικῆς. Τὸ νὰ χρησιμοποιοῦνται ὅμως αἱ χορευτικαὶ διασκεδάσεις πρὸς ἔκφρασιν οἴκτου ὑπὲρ τῶν πτωχῶν καὶ τῶν παντοιοτρόπως δοκιμαζομένων, καὶ—ὅπερ ἔτι χειρότερον—νὰ συνεχίζωνται οἱ χοροὶ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν Μεγάλην Τεσσαρακοστήν, καὶ δὴ πρὸς ἀνέγερσιν ναῶν καὶ ἡρώων ἱερῶν καὶ ἄλλων παρομοίων σκοπῶν, ἀποτελεῖ ἐσχάτην ἀνευλάβειαν πρὸς πᾶν ὅ,τι γεραίρει καὶ σέβεται ὁ χριστιανός. Τὸ γεγονὸς δέον νὰ ἐφελκύσῃ σπουδαίως τὴν προσοχὴν τῶν ἐνοριακῶν ἐφημερίων καὶ τῶν ἱεροκηρύκων, οἵτινες, παρακολουθοῦντες τὰς ἀσχήμους σχετικὰς δημοσιεύσεις τῶν διαφόρων σωματείων ἐν ταῖς ἐφημερίσιν, ὀφείλουσι νὰ λαμβάνωσιν ἑκάστοτε ἀφορμὴν νὰ στιγματίζωσι καὶ νὰ στηλιτεύωσι τὸν οὕτω κραιπαλῶντα ἀνήθικον πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην δοκιμασίαν οἶκτον καὶ τὸν κραιπαλόκωμον τοῦτον ζῆλον ὑπὲρ τῶν ἱερωτέρων ἐθνικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἰδεῶν.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνῆλθε τρὶς κατὰ τὴν λήξασαν ἑβδομάδα, εἰδικῶς κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Πέμπτης ἀσχοληθεῖσα περὶ τὸ οἰκονομικὸν ἐν γένει ζήτημα τῆς Ἐκκλησίας.

—Ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον, δι' οὗ ἐπέρχεται μισθοδοτικὴ ἀφομοίωσις τῶν Ἱεραρχῶν τῶν νέων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος πρὸς τοὺς τῆς Π. Ἑλλάδος καὶ ὁρίζονται ἐξ αὐτῶν δύο μέλη τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Γεν. Ἐκκλησ. Ταμείου.

—Τὰ διὰ τὸν στρατὸν κηρύγματα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Μ. Γαλανοῦ προσέλαβον τελευταίως συστηματικώτερον χαρακτῆρα, ἀποδίδουσι δὲ λαμπρὰ ἀποτελέσματα φρονηματισμοῦ τῶν στρατιωτῶν καὶ ἠθικῆς αὐτῶν μορφώσεως.

—Συνεστήθη δι' Ἐγκυκλίου εἰς πάσας τὰς Μονὰς ὅπως ἀγοράσωσι καὶ ὑποστηρίξωσι τὸ κατὰ μετάφρασιν τοῦ Καθηγητοῦ κ. Σ. Μ. Καλλιάφα ἐκδοθὲν λαμπρὸν κατὰ τῶν ὑλιστικῶν θεωριῶν σύγγραμμα τοῦ H. Driesch «θεμελιώδη προβλήματα τῆς Ψυχολογίας».

—Συμφώνως τῇ ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς 9 Φεβρουαρίου ἐν. ἔ. ληφθείσῃ ἀποφάσει περὶ ἐκδόσεως εἰς τεῦχος πάντων τῶν σχετικῶν πρὸς τὴν διόρθωσιν τοῦ ἡμερολογίου ζήτημα ἐπισήμων κειμένων ἀνετέθη ἡ ἐπιμέλεια τοῦ καταρτισμοῦ τοῦ τεύχους καὶ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ τοῦ Μακ. Προέδρου καὶ τῶν Σεβ. Συνέδρων Μονεμβασίας καὶ Λακεδαίμονος Γερμανοῦ, Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Ἀμβροσίου, βοηθουμένων ὑπὸ τοῦ Α΄. Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

—Τὴν ἑσπέραν τῆς παρελθούσης Πέμπτης συνεκάλεσεν ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος τοὺς πνευματικοὺς ἐκ τῶν ἐφημερίων τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς εἰς εἰδικὴν σύσκεψιν περιστραφεῖσαν περὶ τὸν τρόπον τῆς διεξαγωγῆς τοῦ Μυστηρίου τῆς Ἐξομολογήσεως.

— Ὁ Διευθυντὴς τῆς «Ἐκκλησίας» ἐξελθὼν τῆς Πολυκλινικῆς ἐκφράζει θερμὰς εὐχαριστίας πρὸς πάντας τοὺς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐκδηλώσαντας ἐπὶ τῷ παθήματί του συμπάθειαν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΠΟΛΕΩΣ

Κατὰ τὴν Τουρκικὴν «Τζουμχουριέτ,» ὁ ἐν Ἀγκύρᾳ Ἄρειος Πάγος κατήργησε τὸ δικαίωμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὅπως μετέχῃ τῆς κληρονομίας τῶν ἀποθνησκόντων μοναχῶν, ὡς μὴ συνᾷδον πρὸς τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.

—Ὁ σεβ. μητροπ. Θυατείρων καὶ ἔξαρχος Δυτικῆς Εὐρώπης κ. Γερμανὸς θὰ μεταβῇ κατ' αὐτὰς ἐκ Λονδίνου εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς προσκύνησιν τῶν ἱερῶν τῆς Ἁγίας Γῆς προσκυνημάτων, διερχόμενος πρότερον δι' Αἰγύπτου.

—Ἐκ δημοσιεύματος τῆς «Δωδεκαννησιωτικῆς Νεολαίας» πληροφορούμεθα ὅτι: «Πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν ἀπεστάλη πρὸς τὰ Πατριαρχεῖα ἀπειλητικὴ ἐπιστολὴ ἀσυνήθους τραχύτητος, δι' ἧς ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις ἀπειλεῖ νὰ καταργήσῃ ὁλοσχερῶς τὰ προνόμια ἐὰν δὲν παραχωρηθῇ τὸ αὐτοκέφαλον. Πρὸ ὀλίγων ἐπίσης ἡμερῶν ὁ ἰταλὸς διοικητὴς Λάγκο ἐξέδωκε Διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου ἀπαγορεύεται εἰς τὸ ἑξῆς πᾶσα δημοσία θρησκευτικὴ τελετή, λιτανεία, πανήγυρις, βάπτισις ἢ γάμος, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀστυνομίας, μὲ τὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ ἐξαλείψῃ πᾶν ἴχνος ἁγνοῦ ἑλληνικοῦ ἐθίμου καὶ νὰ διασπάσῃ τὸν στερεῶς συνέχοντα τοὺς Δωδεκανησίους συνεκτικὸν θρησκευτικὸν κρῖκον, ὅστις γρανιτοῦται καὶ σφυρηλατεῖται διὰ τῶν πανδήμων θρησκευτικῶν τελετῶν καὶ πανηγύρεων ἀπὸ τῆς ἁπλῆς τελετῆς ἑνὸς βαπτίσματος μέχρι τοῦ Πανδωδεκανησιακοῦ θρησκευτικοῦ

συναγερμοῦ τῆς Κρεμαστῆς (15 Αὐγούστου), τοῦ Πανορμίτου (8 Νοεμβρίου) καὶ τῆς καταδύσεως τοῦ Σταυροῦ (6 Ἰανουαρίου). Τὰ ἀπαγορευτικὰ μέτρα τῆς μεταβάσεως τῶν Δωδεκρνησίων εἰς τὴν πατρίδα των κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας ἐπολλαπλασιασθησαν καὶ ἐπυκνώθησαν».

—Τὸ ἀρτιφανὲς θρησκευτικὸν περιοδικὸν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χίου «Ἐθνομάρτυς Πλάτων ὁ Χίου» προτείνει τὴν γνώμην «νὰ συνέλθῃ ὁ ἠθικοθρησκευτικὸς περιοδικὸς τύπος τῆς Ὀρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας ἵνα συσκεφθῇ καὶ καταλήξῃ εἰς τὴν προδιαχάραξιν τοῦ δρόμου, τὸν ὁποῖον τῷ ἐπιβάλλεται νὰ ἀκολουθήσῃ καὶ διὰ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς κατ' Ἀνατολὰς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας διοργάνωσιν καὶ διὰ τὴν πολεμικὴν αὐτῆς, ἀπολογητικὴν βεβαίως, ἀπέναντι τῶν ὑπονομευτῶν τῆς γαλήνης τῆς συνειδήσεως τῶν ὀρθοδόξων Χριστιανῶν».

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ καθηγητῶν τοῦ Ἀβερωφείου Γυμνασίου ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ γυμνασιάρχου κ. Γ. Γλύπτου, σκοποῦσα νὰ ὀργανώσῃ προσκυνηματικὴν ἐκδρομὴν εἰς Ἱεροσόλυμα τοῦ μαθητικοῦ κόσμου τῶν τε Γυμνασίων, τῶν ἱεροσπουδαστῶν τῆς Ἱερατ. Σχολῆς καὶ τῶν προσκόπων τῆς Αἰγύπτου. Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας διὰ γράμματος αὐτοῦ ἐπεκρότησε τὴν ἰδέαν καὶ ηὐχήθη τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἱερᾶς τῆς μαθητιώσης νεολαίας ἀποδημίας.

—Παρεπιδημεῖ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁ σεβ. Μητροπ. Καβάλλας καὶ Νέστου κ. Χρυσόστομος. Ἡ Α. Σ. θὰ μεταβῇ καὶ εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς προσκύνησιν.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

Ἐν τῇ «Νέᾳ Σιὼν» ἐκτίθεται τὸ ἐν Βηθλεὲμ ἐπισυμβὰν μεταξὺ τῶν μοναχῶν ἐπεισόδιον (τεῦχος Φεβρουαρίου 1928, σ. 122-3) εἰς ἀναίρεσιν τῶν ἀνακριβειῶν τοῦ περιοδικοῦ τῶν Φραγκισκανῶν «La Terre Sainte». Κατ' ἰδιαιτέρας δὲ ἡμῶν πληροφορίας συμπληρούσας τὰς ἐν τῇ «Νέᾳ Σιὼν» ἐκτιθεμένας τὸ ἐπεισόδιον συνέβη ἀκριβῶς ὡς ἑξῆς:

Τῇ πρωΐᾳ τῆς 23ης παρελθόντος μ. Δεκεμβρίου, περὶ ὥραν 5 καὶ 30', μετὰ τὸ πέρας τῆς λατινικῆς λειτουργίας καὶ τὴν ἔξοδον ἐκ τοῦ Ἁγίου Σπηλαίου τοῦ λειτουργήσαντος λατίνου ἱερέως, ὁ ἡμέτερος κανδηλάπτης κατῆλθεν εἰς τὸ Ἅγιον Σπήλαιον καὶ ἥναψεν τὸ σαμδάνιον ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ, εἰς ἔνδειξιν ὅτι ἄρχεται ἡ ὑφ' ἡμῶν κατοχὴ τοῦ Ἁγίου Σπηλαίου, (καὶ οὐχὶ ὅτι ἐτοποθέτησεν τὴν Εἰκόνα ἥτις εἶχε τοποθετηθῇ ἀπὸ τὰς 2 καὶ 30' ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου κανδηλάπτου ὡς γίνεται πάντοτε ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων δικαιωματικῶς, διότι εἰς τὰς 2 καὶ 30' γίνεται κατὰ πρῶτον Ἀκολουθία ὑπ' αὐτῶν, καὶ κατόπιν ὑπὸ τῶν Ἀρμενίων καὶ Λατίνων, καὶ εἰς τὰς 5 καὶ 30' ἄρχεται ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων ἡ θεία λειτουργία). Ὁ ἐν τῷ Ἁγίῳ Σπηλαίῳ ὅμως εἰσέτι παραμένων λατῖνος κανδηλάπτης (ὡς μὴ ὤφελε) ὅπως παραλάβῃ ἐκ τῆς Ἁγίας Φάτνης τὰ πρὸς τέλεσιν τῆς λειτουργίας τιθέμενα ἠθέλησεν ἵνα παρεμποδίσῃ τὴν τοποθέτησιν τοῦ σαμδανίου, ἔσβυσε δὲ τὸ κηρίον τοῦ σαμδανίου καίτοι εἶχον παρέλθῃ δέκα λεπτὰ ἀπὸ τῆς ὡρισμένης ὥρας, καθ' ἣν ἔδει νὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς ὀρθοδόξους τὸ Ἅγιον Σπήλαιον· τοῦ ἡμετέρου κανδηλάπτου ἐπιμείναντος διὰ τὴν κατάσβεσιν ὑπὸ τοῦ λατίνου τοῦ κηρίου (καὶ διὰ τοῦ ἐκ δικαιώματος ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τοποθετημένου ὑφ'ἡμῶν σαμδανίου) ἐπῆλθε συμπλοκὴ τῶν κανδηλαπτῶν, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος πρὸς βοήθειαν τοῦ ἑνὸς καὶ ἕτεροι ἄλλοι τέσσαρες Φραγκισκανοὶ μοναχοὶ ἐναντίον ἑνὸς ἡμετέρου κανδηλάπτου! Τὸ ἀκριβὲς τοῦ περιεχομένου τῆς ἐκθέσεως ταύτης βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ πορίσματος τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐξοχ. Διοικητοῦ Ἱεροσολύμων γενομένων ἀνακρίσεων, ἐν ᾧ ρητῶς ἀναφέρεται, ὅτι τῆς διχονοίας ἤρξαντο οἱ λατῖνοι ὡς καταμαρτυρεῖ καὶ ὁ φύλαξ ἀστυνομικὸς ὑπάλληλος τῆς Σ. Κυβερνήσεως, ὅστις δικαιωματικῶς φυλάττει ἐναλλὰξ ἐν τῷ Ἁγίῳ Σπηλαίῳ.

Σημ.: Ἡ Εἰκὼν ἥτις τίθεται ὑπὸ τοῦ ἡμετέρου κανδηλάπτου εἰς τὰς 2 καὶ 30' εἶνε μία εἰκὼν εἰς σχῆμα ἡμισφαιρικὸν ἥτις τίθεται ἄνωθεν τοῦ Ἁγίου Σπηλαίου δικαιωματικῶς καὶ τελεῖται ἡ Ἀκολουθία καὶ λειτουργία μας, ὡς καὶ εἰς μεγάλας παρρησίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

—Ἡ ἔρις ἡ μεταξὺ τοῦ ἐν Ἀμερικῇ ἀντιπροσώπου τῆς συνοδικῆς «ἀνακαινιστικῆς» Ἐκκλησίας Κεδρὼφ καὶ τῆς «αὐτονόμου ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας τῶν Ἡνωμ. Πολιτειῶν», ἧς προΐσταται ὁ μητροπ. Πλάτων, περὶ τῆς ἐν Ἀμερικῇ ἐκκλησιαστικῆς περιουσίας εἰσῆλθεν εἰς νέον στάδιον. Τὸ ἐφετεῖον δῆλα δὴ τῆς Ν. Ὑόρκης ἀνεγνώρισεν ὡς νόμιμον κτήτορα τῆς περιουσίας 115 ἐνοριῶν (ἐκ τῶν ὑπαρχουσῶν 300) τὸν προμνημονευθέντα Κεδρώφ. Φαίνεται ὅτι ἡ τοιαύτη περὶ τοῦ ζητήματος ἀπόφασις δὲν μεταβάλλει ἀκόμη οὐσιωδῶς τὰ πράγματα, ἐφ' ὅσον οἱ δικηγόροι τοῦ μητροπ. Πλάτωνος ἐξεκάλεσαν τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὸ ἀνώτατον ὁμοσπονδιακὸν δικαστήριον, οὗ ἡ ἀπόφασις τυγχάνει τελεσίδικος.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Κατὰ τηλεγραφικὰς πληροφορίας τῆς παρελθούσης Τετάρτης ἐκ Ῥώμης αἱ ἀπό τινος συνεχιζόμεναι ἀνεπίσημοι διαπραγματεύσεις διὰ τὴν διευθέτησιν τῶν

σχέσεων τοῦ Βατικανοῦ καὶ τοῦ Ἰταλικοῦ Κράτους, αἱ ὁποῖαι εἶνε διακεκομμέναι ἀπὸ τῆς ἑνώσεως τῆς Ἰταλίας κατὰ τὸ 1870, ὁπότε κατελύθη ἡ κοσμικὴ ἐξουσία τοῦ Πάπα, προσέκρουσαν ἐπὶ ἀπροόπτου ἐμποδίου. Ὁ Πάπας, ὁμιλῶν πρὸς τὴν ἐκτελεστικὴν συνέλευσιν τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ρωμαϊκῆς ἐπισκοπικῆς ἑνώσεως, ἐτόνισεν, ὅτι αἱ προσπάθειαι, ὅπως ἐξαναγκασθῇ, πιεζόμενος, νὰ ὑποχωρήσῃ, δὲν εἶνε προωρισμέναι νὰ ἐπιτύχουν. Ὁ πάπας ἐχαρακτήρισε τὰς σχετικὰς ἐνεργείας τῆς Ἐθνικιστικῆς Πολιτοκαθολικῆς Ὀργανώσεως ὡς ἀντικαθολικάς, ἐστιγμάτισε δὲ ἰδιαιτέρως τὸ γεγονός, ὅτι ἡ ὀργάνωσις αὕτη ἐδέχθη νὰ συνεδριάσῃ εἰς αἴθουσαν κυβερνητικήν, ἄνευ τῆς ἀδείας τοῦ Βατικανοῦ. Ὁ Πάπας προσέθεσεν, ὅτι τὸ ζήτημα δὲν ἀφορᾷ ἁπλῶς τὰς σχέσεις τῆς Ἁγίας Ἕδρας μετὰ τοῦ Φασισμοῦ καὶ τοῦ Κράτους, ἀλλ' εἶνε ζήτημα ἀρχῆς θεμελιώδους, ἀπὸ τῆς ὁποίας τὸ Βατικανὸν δὲν δύναται ν' ἀποστῇ. Κατ' ἄλλας πληροφορίας ὁ Μουσσολίνι ἀπηγόρευσε τὴν ἐν Ἰταλίᾳ κυκλοφορίαν προκηρύξεως τοῦ Πάπα, ὅστις κατέκρινε τὸν φασισμὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν του.

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΝ ΟΡΦΑΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΒΟΥΛΙΑΓΜΕΝΗΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 1927

ΕΣΟΔΑ				
Παθητικὸν				
Εἰσφοραὶ				
1) Εἰσφοραὶ παρελθούσης χρήσεως			220.356.25	
2) » Κοινοτήτων καὶ Ἱερῶν ναῶν Μονῶν, ἐξ ἐράνων, Προϋπολογισμῶν ναῶν, δωρεᾶς Μακαριωτάτου καὶ λοιπῶν Φιλανθρώπων		339.308.65		
Εἰσφορὰ Δημοσίου		20.000.—		
» Δήμου Ἀθηναίων		10.000.—		
Εἰσπράξεις ἐξ ἐνοικίων Παραγγῶν καὶ Σκηνῶν ὀρφανοτροφείου		5.500.—	374.808.65	595.164.90
ΕΞΟΔΑ				
Ἐνεργητικὸν				
1) *Ἐγκαταστάσεις*				
Ὑπόλοιπον παρελ. ἔτους	92.216.30			
Βελτίωσις καὶ συντήρησις χρ. 1927	4.909.—	971.25.30		
Μεῖον τ' ἀποσβενύμ. 10 ο|ο		9.712.50	87.412 80	
2) *Ἔπιπλα καὶ σκεύη*				
Ὑπόλοιπον παρελθ. χρήσεως	32.711.20			
Προσθῆκαι χρήσεως 1927	6.133.50	38.844.70		
Μεῖον τ' ἀποσβενύμ. 10 ο|ο		3.884.50	34.960 20	
3) *Ἱματισμὸς ὑπόδησις*				
Ὑπόλοιπον παρελ. χρήσεως	26.955.90			
Προσθήκη χρ. 1927	1.320.20	28 276.10		
Μεῖον τ' ἀποσβενύμ. 10 ο|ο		2.827.60	25.448.50	
4) *Τροφεῖα*				
α) Τροφεῖα ὀρφανοτρ. καὶ προσωπικοῦ χρήσεως 1927	136.983.—			
β) Ἄρτος καταναλωθεὶς	105 714.10			
γ) Δι' ἀγορὰν ὕδατος	10 486.40	253.183.50		
Τρόφιμα ἐν ἀποθήκῃ τὴν 31)12)27		6.198.80	259 382.30	
5) *Γενικὰ Ἔξοδα*				
Μισθοδοσίαι ἀνωτέρου καὶ κατωτέρου προσωπικοῦ, Γραφικὴ ὕλη, Φωτισμός, Περίθαλψις, πλυστικά, Βιβλία κλπ		42.729.60		
Καύσιμος ὕλη		4.150.—	46.879,60	
6) *Συνεργεῖον ὑποδηματ. ὀρφαν.*			26.565.—	
7) *Διὰ τὴν ἐξαγορὰν Ὀρφανοτροφείου*			50.000 —	
8) Δωρεὰ Αὐτοκινήτου			25.000.—	555.648.40
9) *Ταμεῖον καὶ Τράπεζαι*				
Κατάθεσις Τρ. Ἀθηνῶν			10.263.55	
Ὑπόλοιπον ἐν τῷ Ταμείῳ τὴν 31)12)27			29,252.95	39 516.50
				595.164.90

Ὁ ἐπὶ τοῦ Λογιστικοῦ
Ἐμμαν. Κυριακίδης

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Δ. Συμβουλίου
† Ο ΑΘΗΝΩΝ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

Ὁ Ταμίας
Δημ. Μένανδρος